

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-04- Nr. (1.5E) 7R-

TEIKIMAS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PATAISOS PAREIGŪNŲ VEIKLOS ĮSTATYMO NR. XIII-1387 PAKEITIMO ĮSTATYMO IR SU JUO SUSIJUSIŲ TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ

Teisingumo ministerija teikia svarstyti po 2022 m. balandžio 5 d. vykusio Tarpinstitucinio pasitarimo patikslintą Lietuvos Respublikos pataisos pareigūnų veiklos įstatymo Nr. XIII-1387 pakeitimo įstatymo ir su juo susijusius teisės aktų projektus (toliau – projektai).

Pagrindinis projektų tikslas – bausmių vykdymo sistemos centralizavimas, kas leistų sumažinti ne tik juridinių asmenų, dalyvaujančių laisvės atėmimo bausmių vykdyme, skaičių, bet ir optimizuoti žmonių, finansų ir turto resursų naudojimą, sustiprinti vidaus ir finansų kontrolę, užtikrinti efektyvesnį vidaus administravimą, vieningą praktiką bausmių vykdymo sistemoje.

I. Sprendžiama problema	<p>Lietuvos bausmių vykdymo sistemoje šiuo metu veikia 8 atskiri Kalėjimų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Kalėjimų departamentas) pavaldūs juridiniai asmenys (laisvės atėmimo vietų įstaigos), vykdančys kardomąją priemonę – suėmimą, arešto ir laisvės atėmimo bausmes. Tokia decentralizuota sistema ir atskirų laisvės atėmimo vietų įstaigų juridinis savarankiškumas apsunkina vieningos praktikos bei standartų bausmių vykdymo procesuose diegimą ir taikymą, efektyvų turto valdymą bei investicijų planavimą. Be to, ilga sprendimų priėmimo hierarchinė seka taip pat nepadeda operatyviau reaguoti į netikėtai besiklosčiusias situacijas.</p> <p>Decentralizuotas bausmių vykdymo sistemos valdymo modelis reikalauja ir ženkiai didesnio administracinės ir vadovaujančias funkcijas atliekančių darbuotojų skaičiaus. Atsižvelgiant į tai, kad kiekviena biudžetinė įstaiga, nepriklausomai nuo jos dydžio, privalo turėti jai priskirtas bendrąsias funkcijas atliekančius darbuotojus, atitinkamai mažiau darbuotojų gali tiesiogiai dirbti su nuteistaisiais ir suimtaisiais. Be to, atskirose įstaigose nevienodas tapačias funkcijas atskirose įstaigose atliekančių pareigūnų darbo krūvis, taikoma skirtinga atlyginimų politika, tiek ir šių įstaigų turimų išteklių valdymo problemos.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Projektai siūloma sudaryti teisinės prielaidas Kalėjimų departamentą ir jam pavaldžias laisvės atėmimo vietų įstaigas, Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos mokymo centrą sujungti į vieną juridinį asmenį – Lietuvos kalėjimų tarnybą, suteikti jai daugiau galimybių savarankiškai spręsti laisvės atėmimo bausmių vykdymo administravimo klausimus ir eliminuoti</p>

	laisvės atėmimo bausmių vykdymą reglamentuojančių teisės aktų trūkumus.
III. Priemonių kaštai	Įstatymų projektams įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų neprireiks. Jei optimizuojant bausmių vykdymo sistemą bus sutaupoma valstybės biudžeto lėšų, jos bus panaudojamos šios sistemos pareigūnų ir kitų darbuotojų darbo užmokesčiui didinti.
IV. Nauda visuomenei	Optimizavus bausmių vykdymo sistemos valdymą ir daugiau žmogiškųjų išteklių skiriant tiesioginiam darbui su nuteistaisiais, vyks efektyvesnis jų resocializacijos procesas, ateityje mažės į įkalinimo įstaigas pakartotinai sugrįžtančių asmenų skaičius ir bausmių vykdymo sistemos išlaikymo kaštai.

Išsamesnė informacija apie projektų tikslus, uždavinius ir juose siūlomus pakeitimus pateikta šių projektų aiškinamajame rašte.

Projektai parengti įgyvendinant Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72, 192 punkto nuostatas¹.

Vadovaujantis Numatomos teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, kuriame reglamentuojama, kad turi būti atliekamas prioritetinių teisėkūros iniciatyvų, įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų, teikiamų svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, kai numatoma reglamentuoti iki tol nereglementuotus santykius, taip pat kai iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, projektų poveikio vertinimas nėra atliekamas.

Projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Projektuose naudojamos sąvokos suderintos su Valstybine Lietuvių kalbos komisija ir įtrauktos į Terminų banką.

Projektai papildomai suderinti su Vidaus reikalų ministerija, Generaline prokuratūra ir Nacionaline teismų administracija ir patikslinti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2022 m. balandžio 1 d. išvadoje Nr. NV-843 ir Viešojo valdymo grupės 2022 m. balandžio 4 d. pažymoje Nr. NV-858 pateiktas pastabas ir siūlymus. Dėl pastabų ir siūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, pridedama Derinimo pažyma.

Projektus parengė Teisingumo ministerijos Bausmių vykdymo politikos grupė (l. e. p. vadovas Marius Rakštelis, tel. (8 647) 67 165, el. p. marius.rakstelis@tm.lt; patarėjas Tauras Rutkūnas, tel. (8 645) 94 726, el. p. tauras.rutkunas@tm.lt; patarėjas Rimvydas Laukis, tel. (8 674) 25 967, el. p. rimvydas.laukis@tm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 3 lapai.
2. Projektai ir jų lyginamieji variantai, 211 lapų.
3. Projektų aiškinamasis raštas, 14 lapų.
4. Derinimo pažyma, 10 lapų.

Teisingumo ministrė

Evelina Dobrovolska

Tauras Rutkūnas, tel. (8 645) 94 726, el. p. tauras.rutkunas@tm.lt
Rimvydas Laukis, tel. (8 674) 25 967, el. p. rimvydas.laukis@tm.lt

¹ Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72, 192 punkte numatyta, kad pertvarkyta bausmių vykdymo įstaigų sistema turi užtikrinti standartus atitinkančias kalinimo sąlygas, sumažėjusį nuteistųjų skundų skaičių, pakartotinio kalinimo problemos sprendimą. Užtikrinama, kad bausmių vykdymo paskirtis būtų įgyvendinama faktiškai, o ne formaliai, gerinamas nuteistųjų parengimas jų grįžimui į visuomenę.